

§ 544

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2020–2022

HEL 2019-007028 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2020–2022 seuraavan lausunnon:

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vastaa hyvin HSY:n strategiaan tavoitteisiin keskittyen ensi vuonna toteutettaviin toimenpiteisiin. Suunnitelma on hyvin linjassa Helsingin kaupungin strategisten ja ilmastotavoitteiden kanssa.

HSY:n strategisten tavoitteiden seurannan osalta mitataan numeerisia erilaisten materiaalivirtojen tavoitetasoja. Vesihuollon ja jätehuollon osalta HSY:n tehtävänä on osaltaan huolehtia näistä tavoitetasoista. Toinen osa strategisista tavoitteista käsittää HSY:n oman sisäisen toiminnan ja palveluntarjoajien laadun parantamisen. Ehdotuksessa esitetyt päämäärät ja toimet ovat kauttaaltaan kannatettavia.

Vesihuollon toimialan strategiset päämäärät ja toimet vuodelle 2020 keskittyvät toimialan oman toiminnan tehostamiseen energiaomavaraisuudessa sekä ilmaan ja mereen johdettavien päästöjen vähentämisessä. Investointistrategiassa ja investointiohjelmassa esitetyt toimet ovat muun muassa vedenjakelun varmuuden parantaminen ja varautuminen lisääntyvään vedentarpeeseen ja jätevesimääriin HSY -alueen väkimäärän lisääntyessä. Näitä asioita on käsitelty myös Helsingin ja HSY -alueen vesihuollon kehittämissuunnitelmissa.

Tavoitteiden osalta tuottavuuden nousun tulee olla vuosittain vähintään 1,5 %. Tuottavuusmäärittelyn ja -laskennan on oltava läpinäkyvää. Strategisten tavoitteiden seuranta tulee tehostaa ja vaadittavat korjaustoimenpiteet tulee toteuttaa riittävän ajoissa. Kokonaisinvestoinneista sekä merkittävien hankkeiden toteutumisesta tulee raportoida jäsenkuntaa vuosittain, kaksi kertaa vuodessa. Suunnitellusta vesitariffien hinnankorotuksesta tulee luopua. Tavoitteena tulee olla tariffien reaalisien hinnankorotusten välttäminen. Peruspääomalle tulee maksaa korvausta vuosina 2020-2022.

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on tarkemmin eritelty Helsingin kaupungille tärkeitä kehittämistoimia. HSY:n normaalin, kau-

pungin päätöksentekoon kuuluvan toiminta-alueen laajenemisen mahdollistaminen tiivistyvässä Helsingissä ja Östersundomissa on ensisijaista.

Muista jäsenkunnista poiketen Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on lisäksi toimia muun muassa erittäin vanhojen verkostojen saneerauksesta, saarikohteiden vesihuollon kehittämistä sekä seka- viemäröinnistä luopumisesta, jotka kaikki ovat käynnissä. Vallisaari–Kuninkaansaaren vesihuollon kehittämisessä on edetty kiitettävästi. Helsingin kaupungin ja HSY:n väliset keskustelut sekavesiviemäröinnistä luopumisesta on käynnistetty. Esplanadin vesihuoltotunnelin yhteensovittaminen ja suunnittelu on edennyt sujuvasti. Neuvottelut toiminta-alueen uudelleen järjestämisestä Östersundomissa on käynnistetty Helsingin kaupungin, HSY:n ja Sipoon Veden kesken.

Vesijohtoverkoston hävikin pienentämiseksi tehtäviä toimenpiteitä tulee tehostaa.

Jätehuollon toimialan strategiset päämäärät ja toimenpiteet vuodelle 2020 keskittyvät kaatopaikkojen toiminnan turvaamiseen, vesi- ja ilmapäästöjen hallintaan sekä kiertotalouden tehostamiseen lajittelun ja erilliskeräyksen osalta.

HSY:n on lähivuosien toiminnan ja talouden suunnittelussaan syytä varautua riittävällä tavalla myös Viikinmäen puhdistamon kalliotilan saneeraustarpeeseen.

Jätelain muutos ja Euroopan Unionin vuonna 2018 voimaan tulleet jättesäädökset aiheuttavat muutoksia jätehuollon toimialalla. Merkittäviä ovat muun muassa uudet kierrätystavoitteet, joille on välitavoitteita vuosille 2025, 2030 ja 2035. Jätteiden erilliskeräyksen ja lajittelun lisääminen ovat myös Helsingin kannalta kannatettavia ja tärkeitä tukien kaupungin hiilineutraalisuuden tavoitteita. Jätelain uudistuksen vaikutuksia tulee arvioida.

Seutu- ja ympäristötiedon tuottajana HSY:llä on merkittävä rooli. Alustavassa toimintasuunnitelmassa mainitut vuoden 2020 kehittämistoimet indikaattoreille sisältävät muun muassa HSY:n toiminnan kasvihuonekaasujen päästölaskennan uudella menetelmällä ja hiilinielupotentiaalin laskennan ja raportoinnin. Menetelmien kehittäminen on hyvä tavoite ja raportoinnit tuovat tärkeää tietoa myös Helsingille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

26.08.2019

Asia/24

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.6.2019
- 2 Liite - Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2020-2022, HSY

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

HSY pyytää lausuntoa HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2020–2022. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2019 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 9.9.2019 asti.

HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2020–2022

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Toiminta- ja taloussuunnitelman tavoitteenasetanta ja budjetointi perustuvat yhtymäkokouksen 16.11.2018 hyväksymään strategia 2025:een. Tavoitteiden pohjana ovat seuraavat strategiset päämäärät:

- Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä
- Korkea toimintavarmuus
- Sujuvat palvelut

- Vakaa talous

ja mahdollistajapäämäärät:

- Hyvän työelämän kehittäjä

- Aktiivinen uuden teknologian hyödyntäjä

- Tiedolla vaikuttaja

- Yhteistyön rakentaja

Toiminta

HSY:n verkostoon pumpatun veden määrän ei arvioida kasvavan suunnittelukaudella. Vuonna 2020 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 94,2 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 75 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 139,9 miljoonaa m³ vuonna 2020. Asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,8 miljoonaa jäteastia-tyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä 273 000 tonnia. Ämmän-
suon jäätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 320 000 tonnia, josta biojätteitä on 61 000 tonnia.

Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2020 ovat 375 miljoonaa euroa, 9,7 miljoonaa euroa (2,7%) enemmän vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset ja sekajäteastioiden tyhjennysmäärien väheneminen sekä vesitaksojen 2 %:n reaalikorotus. Hintojen nosto perustuu tulevien vuosien suurien investointien sekä rahoituskulujen kattamiseen. Jäsenkunnilta veloittava yleisten alueiden hulevesikorvaus pienentää jäteveden käyttömaksun korotustarvetta. Rakentamisen volyymin arvioidaan pysyvän vielä vuonna 2020 korkealla tasolla, mikä näkyy liittymismaksutuotoissa. Suunnitelmakauden lopulla suunnan on arvioitu kääntyvän laskuun.

Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat noin prosentti HSY:n toimintatuloista. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Vuonna 2020 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,14 miljoonaa euroa (4,10 miljoonaa vuonna 2019).

HSY:n toimintamenot ovat vuonna 2020 183,2 miljoonaa euroa. 5,4 miljoonaa (3 %) enemmän vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna. Toimintakate on 183,8 miljoonaa euroa (51,7 % toimintatuloista).

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat yhtymäkokouksen 16.11.2018 hyväksymiin investointiohjelmiin vuosille 2019-2028. Taloussuunnitelmavuosien investointimenoja on jonkin verran tarkistettu investointiohjelmaan verrattuna vesihuollon osalta. Tärkeimmät tarkistukset aiheutuvat Blominmäen hankkeen muutoksista ja Raide-Jokerin aiheuttamista johtosiirtotarpeista.

Rahoitus

Jäsenkuntien perustamislainojen (1,2 miljardia euroa) lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa noin 398 miljoonaa euroa, mikäli vuoden 2019 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisina.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden aikana joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 378,6 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 602,6 miljoonaa euroa.

Lähivuosien suurista investoinneista johtuen HSY:n omavaraisuusaste heikkenee suunnitelmakausilta ollen vuoden 2022 lopussa 27,7 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 29,2 %. Suunnitelmakauden ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavasta ulkopuolisesta lisärahoituksesta johtuen heikentää omavaraisuutta.

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien hyväksymät kuntayhtymien omistajaohjauksen tavoitteet

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat ovat hyväksyneet kokouksessaan 15.2.2019 kuntayhtymien omistajaohjauksen tavoitteet seuraavasti:

Yhteiset tavoitteet:

1. Tuottavuuden nousun vähintään 1,5 % / vuosi
2. Tuottavuusmäärittelyn ja -laskennan on oltava läpinäkyvää
3. Strategisten tavoitteiden seuranta on tehostettava ja vaadittavat korjaustoimet on toteutettava riittävän ajoissa
4. Kokonaisinvestoinneista sekä merkittävien hankkeiden toteutumisesta on raportoitava jäsenkuntia vuosittain kaksi kertaa vuodessa

26.08.2019

Asia/24

HSY:n tavoitteet:

1. Vesihuollon osalta tavoitteena tulee olla tariffien reaalisten hinnankorotusten välttäminen
2. Peruspääomalle maksetaan korvausta vuosina 2019–2021
3. Tehostetaan toimenpiteitä vesijohtoverkoston hävikin pienentämiseksi
4. Jätelain uudistuksen vaikutusten arviointi (jätteiden lajittelun tehostaminen ja sen vaikutukset taksoitukseen)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.6.2019
- 2 Liite - Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2020-2022, HSY

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä